DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)
den 20 november 1997 *

I mål C-338/95,

angående en begäran enligt artikel 177 i EG-fördraget, från Bundesfinanzhof (Tyskland), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

Wiener S. I. GmbH

och

Hauptzollamt Emmerich,

angående ett förhandsavgörande om tolkningen av undernummer 60.04 B IV b.2 bb i Gemensamma tulltaxan i dess lydelse efter ändring genom rådets förordning (EEG) nr 3400/84 av den 27 november 1984 om ändring av rådets förordning (EEG) nr 950/68 om Gemensamma tulltaxan (EGT L 320, s. 1),

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden M. Wathelet (referent) samt domarna P. Jann och L. Sevón,

* Rättegångsspråk: tyska.

generaladvokat: F. G. Jacobs,
justitiesekreterare: byrådirektören L. Hewlett,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

— Wiener S. I. GmbH, genom advokaten G. Kroemer II, Düsseldorf,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom F. de Sousa Fialho, rättstjänsten, i egenskap av ombud, biträdd av advokaten H.-J. Rabe, Bryssel,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att muntliga yttranden har avgivits vid sammanträdet den 17 april 1997 av: Wiener S. I. GmbH och kommissionen,

och efter att den 10 juli 1997 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Bundesfinanzhof (Tyskland) har genom beslut av den 12 september 1995, som inkom till domstolen den 26 oktober samma år, enligt artikel 177 i EG-fördraget begärt ett förhandsavgörande angående en fråga om tolkningen av undernummer 60.04 B IV b.2 bb i Gemensamma tulltaxan i dess lydelse efter ändring genom rådets förordning (EEG) nr 3400/84 av den 27 november 1984 om ändring av förordning (EEG) nr 950/68 om Gemensamma tulltaxan (EGT L 320, s. 1, nedan kallad GT).

2 Frågan har uppkommit i en tvist mellan Wiener S. I. GmbH (nedan kallat Wiener) och Hauptzollamt Emmerich (nedan kallat Hauptzollamt) angående uppbörd i efterhand av tull på import till gemenskapen av klädesplagg från Thailand.

3 År 1985 importerade Wiener klädesplagg från Thailand, vilka tulldeklarerades som "nattlinnen för kvinnor" enligt undernummer 60.04 B IV b.2 bb i GT. Efter en partiell kontroll övergick plaggen till fri omsättning och avräknades från tullkvoten för "nattlinnen".

4 Till följd av en tilläggskontroll ansåg emellertid den tyska tullmyndigheten att klädesplaggen utgjorde "klänningar av syntetfibrer" enligt undernummer 60.05 A. II b.4 cc.22 i GT och företog därför uppbörd i efterhand av tull enligt en högre taxa.

5 Undernumren 60.04 B IV b.2 bb och 60.05 A II b.4 cc.22 lyder:

"60.04 Underkläder av trikå, varken elastiska eller gummerade:

...

B.

IV. Andra slag:

...

b) Av syntetfibrer:

...

2. för kvinnor, flickor och spädbarn

aa) Pyjamas

bb) Nattlinnen

...

...

60.05 Ytterkläder, tillbehör till sådana kläder och andra trikåartiklar, varken elastiska eller gummerade:

A. Ytterkläder och tillbehör till sådana kläder:

...

II. Andra slag

...

b) Andra slag

...

4. Andra slags ytterkläder

...

cc) Klänningar

...

22. Av syntetfibrer

..."

6 Genom ansökan av den 10 april 1989 väckte Wiener talan angående Hauptzollamts korrigering vid Finanzgericht Düsseldorf, som ogillade talan genom dom av den 15 december 1994.

7 Det framgår av beslutet om hänskjutande att Finanzgericht Düsseldorf i sitt avgörande har beskrivit varorna i fråga som lätta plagg av tyg (blandade bomullsfibrer bestående till 65 procent av polyester och till 35 procent av bomull) avsedda att täcka överkroppen, vilka är av vid modell, har båtringning, är kortärmade eller ärmlösa, knälånga eller når till halva låret, tryckta och med knytskärp. Av beslutet framgår att privata experter har betraktat plaggen som nattlinnen med hänsyn till deras egenskaper och användning.

8 Finanzgericht Düsseldorf ansåg att plaggens snitt och utseende gav anledning att anse att de även kunde bäras som fritidskläder och bedömde att de från tulltaxesynpunkt inte utgjorde nattlinnen, det vill säga plagg som kan bäras endast i

sängen, utan klänningar. Finanzgericht Düsseldorf hänvisade i detta hänseende till Bundesfinanzhofs dom av den 21 augusti 1990 (VII K 16-26/89, BFH/NV 1991, 422), där denna hade ansett att "nattlinnen" i den mening som avses i nummer 6108 i den version av Kombinerade nomenklaturen som gällde år 1989, som framgår av rådets förordning (EEG) nr 3174/88 av den 21 september 1988 om ändring av bilaga 1 till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 av den 23 juli 1987 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan (EGT L 298, s. 1), var plagg som var avsedda att enbart bäras som nattdräkter.

9 Wiener ansökte genom skrivelse av den 30 januari 1995 om "revision" av domen från Finanzgericht Düsseldorf vid Bundesfinanzhof, som beslutade att ställa följande fråga till domstolen för förhandsavgörande:

"Skall begreppet 'nattlinnen' enligt tulltaxenummer 60.04 i Gemensamma tulltaxan 1985, särskilt undernummer 60.04 B IV b.2 bb, tolkas så, att det uteslutande omfattar 'andra' underkläder, som på grund av sin beskaffenhet entydigt är avsedda att enbart användas som nattdräkter, eller omfattar det också plagg som till följd av sitt utseende är avsedda att inte enbart, men huvudsakligen, bäras i sängen?"

10 Enligt fast rättspraxis skall i syfte att garantera rättssäkerheten och kontrollmöjligheterna det avgörande kriteriet för tulltaxeklassificering av varor i allmänhet sökas i varornas objektiva kännetecken och egenskaper såsom dessa anges i lydelsen av numren och anvisningarna till avsnitten eller kapitlen i Gemensamma tulltaxan (domar av den 1 juli 1982 i mål 145/81, Wünsche, Rec. 1982, s. 2493, punkt 12, av den 25 maj 1989 i mål 40/88, Weber, Rec. 1989, s. I-1395, punkt 13, och av den 9 augusti 1994 i mål C-395/93, Neckermann Versand, Rec. 1994, s. I-4027, punkt 5).

11 Likaledes framgår det av fast rättspraxis att såväl anvisningarna som föregår kapitlen i Gemensamma tulltaxan som tullsamarbetsrådets förklarande anmärkningar utgör viktiga hjälpmedel för att vid tolkning av Gemensamma tulltaxan säkerställa en enhetlig tillämpning av tulltaxan och kan anses som giltiga hjälpmedel för tolkning av tulltaxan (domar av den 10 oktober 1985 i mål 200/84, Daiber, Rec. 1985, s. 3363, punkt 14 och av den 9 augusti 1994 i målet Neckermann Versand, ovan, punkt 5).

12 I förevarande mål finns det anledning att anmärka att lydelsen i undernummer 60.04 B IV b.2 bb i GT, "nattlinnen" för kvinnor eller flickor, inte innehåller någon definition av dessa varor. Någon sådan finns inte heller i anmärkningarna till GT eller i tullsamarbetsrådets anmärkningar.

13 I domen i målet Neckermann Versand, nämnd ovan, punkt 7, ansåg domstolen att det i frånvaron av en definition av "pyjamas" i den under åren 1988 och 1989 gällande Kombinerade nomenklaturen för Gemensamma tulltaxan i de versioner som framgår av rådets förordning (EEG) nr 2658/87 av den 23 juli 1987 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan (EGT L 256, s. 1) och av förordning nr 3174/88, samt av de förklarande anmärkningarna i Kombinerade nomenklaturen och i det harmoniserade systemet, var lämpligt att söka den objektiva egenskap hos en pyjamas som kan skilja en sådan från andra ensembler och som endast kan utgöras av den användning som en pyjamas är avsedd för, det vill säga att bäras i sängen som nattdräkt.

14 Därför ansåg domstolen att som "pyjamas" i den mening som avsågs i nummer 6108 i den då gällande Kombinerade nomenklaturen skulle anses inte endast klädkombinationer av två trikåplagg som med anledning av sitt utseende är avsedda att bäras endast i sängen utan också klädkombinationer som huvudsakligen används där (dom i målet Neckermann Versand, nämnd ovan, punkt 14).

15 Detta resonemang skall tillämpas i ett fall som det som är aktuellt i målet vid den nationella domstolen. Eftersom varorna i fråga är avsedda att bäras huvudsakligen i sängen, skall de betecknas som "nattlinnen" i den mening som avses i undernummer 60.04 B IV b.2 bb i GT, även om de skulle kunna användas även på andra ställen.

16 Denna slutsats påverkas inte av att kommissionen den 28 februari 1989 antog förordning (EEG) nr 548/89 om klassificering av vissa varor i Kombinerade nomenklaturen (EGT L 60, s. 31), i vars bilaga föreskrivs att lätta trikåplagg, som är ämnade att täcka den övre delen av kroppen ner till halva låret, med rundskuren ledig urringning, med korta, vida ärmar, med ett knytskärp som är fastsytt i vänstra sidsömmen vid midjan, inte kan klassificeras som "nattlinnen" utan utgör "klänningar" i den mening som avses i nummer 6104 i den Kombinerade nomenklaturen såsom den framgår av förordning (EEG) nr 2658/87, senast ändrad genom kommissionens förordning (EEG) nr 20/89 av den 4 januari 1989 (EGT L 4, s. 19), eftersom de inte kan anses som avsedda att bäras enbart som nattdräkter.

17 Inte heller kan denna tolkning ifrågasättas på grundval av kommissionens förordning (EEG) nr 812/89 av den 21 mars 1989 om klassificering av vissa varor i Kombinerade nomenklaturen (EGT L 86, s. 25), enligt vilken olika lätta trikåplagg (av 100 procent bomull), avsedda att täcka den övre delen av kroppen ner till halva låret, med rundskuren urringning, korta, vida ärmar och som saknar knytskärp i midjan, inte skall klassificeras som "nattlinnen".

18 Det är inte nödvändigt att avgöra huruvida kommissionen, när den tillämpade en restriktiv tolkning av begreppet nattlinne i ovan nämnda klassificeringsförordningar, höll sig inom gränserna för sin behörighet att precisera innehållet i nummer eller undernummer i Gemensamma tulltaxan utan att ändra ordalydelsen, i enlighet med vad som anges i andra övervägandet i rådets förordning (EEG) nr 97/69 av den 16 januari 1969 om åtgärder som skall vidtas för en enhetlig tillämpning av nomenklaturen i Gemensamma tulltaxan (EGT L 14, s. 1). Det kan nämligen i vilket fall som helst konstateras att dessa klassificeringsförordningar har tillkommit efter det att omständigheterna i målet vid den nationella domstolen inträffade.

Bestämmelserna i dessa rättsakter kan följaktligen inte tillämpas analogt vid tolkningen av föregående tulltaxebestämmelser, även om de, som kommissionen har anfört, endast har ett klargörande syfte och inte har ändrat lydelsen av numren eller undernumren i fråga.

19 Det finns vidare anledning att påminna om att rättssäkerhetsprincipen enligt fast rättspraxis utgör en grundläggande gemenskapsrättslig princip (se dom av den 21 september 1983 i mål 205/82—215/82, Deutsche Milchkontor m. fl., Rec. 1983, s. 2633 punkt 30), som bland annat ställer krav på att bestämmelser som innebär att de skattskyldiga åläggs avgifter skall vara klara och exakta, så att den skattskyldige på ett otvetydigt sätt kan få kännedom om sina rättigheter och skyldigheter och själv kan vidta åtgärder i enlighet därmed (se domarna av den 9 juli 1981 i mål 169/80, Gondrand Frères och Garancini, Rec. 1981, s. 1931, punkt 17, och av den 22 februari 1989 i mål 92/87 och 93/87, kommissionen mot Frankrike och Förenade kungariket, Rec. 1989, s. 405, punkt 22).

20 Vad beträffar förevarande mål skall det anmärkas att det stod i fullständig överensstämmelse med rättssäkerhetsprincipen, innan begreppet nattlinne hade givits en restriktiv tolkning i kommissionens ovannämnda klassificeringsförordningar, att allmänt förstå detta begrepp på det sättet att det inte endast omfattar underkläder som enbart är avsedda att bäras i sängen, utan även dem som huvudsakligen är avsedda för sådant bruk.

21 Det återstår slutligen att precisera att det i vilket fall som helst ankommer på den nationella domstolen att i det vid denna anhängiga målet avgöra om plaggen, med beaktande av deras snitt, sammansättning och utseende samt modets utveckling i medlemsstaten i fråga, har sådana objektiva egenskaper eller om de kan bäras både i sängen och på vissa andra ställen.

22 Den ställda frågan skall följaktligen besvaras på så sätt att undernummer 60.04 B IV b.2 bb i GT skall tolkas på så sätt att det omfattar underkläder som genom sina objektiva egenskaper är avsedda att bäras enbart eller huvudsakligen i sängen.

Rättegångskostnader

23 De kostnader som har förorsakats Europeiska gemenskapernas kommission, som har inkommit med yttrande till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

— angående den fråga som genom beslut av den 12 oktober 1995 förts vidare av Bundesfinanzhof — följande dom:

Undernummer 60.04 B IV b.2 bb i Gemensamma tulltaxan i dess lydelse efter ändring genom rådets förordning (EEG) nr 3400/84 av den 27 november 1984 om ändring av rådets förordning (EEG) nr 950/68 om gemensamma tulltaxan skall tolkas i den meningen att det omfattar underkläder som med hänsyn till sina objektiva egenskaper är avsedda att bäras uteslutande eller huvudsakligen i sängen.

Wathelet Jann Sevón

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 20 november 1997.

R. Grass M. Wathelet

Justitiesekreterare Ordförande på första avdelningen